

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/178/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317218960
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1317218960.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Ivany Jahbovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti: M. H., nar. X.XX.XXXX a Q. H., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych Bratislava, so sídlom: ul. Vazovova 7/A, deti rodičov: matka - H. L. H., rod. R., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom: S. XX, T., štátna občianka SR, zastúpená splnomocnenou právnou zástupkyňou JUDr. Sylvia Filipová, advokátka, so sídlom: Radvanská 1, Bratislava a otec - O. H. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom: S. XX, T., korešpondenčná adresa: E. X, T., štátny občan SR, o návrhu navrhovateľov - starých rodičov: R. H., F. X.X.XXXX, trvale bytom: P. XXX/XX, J. D., štátna občianka SR, zastúpená splnomocneným právnym zástupcom Mgr. Martin Majerčík, advokát, so sídlom: Krajinská 30, Bratislava a D. H., F. X.X.XXXX, trvale bytom: P. XXX/., J. D., štátny občan SR, zastúpený splnomocneným právnym zástupcom Mgr. Martin Majerčík, advokát so sídlom: Krajinská 30, Bratislava, o úpravu styku s maloletými vnukmi, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. júna 2020 č.k. 39P/280/2017-568, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16. júna 2020 č.k. 39P/280/2017-568 v napadnutom výroku mení tak, že starí rodičia - R. H., nar. X.X.XXXX a D. H., nar. X.X.XXXX sú oprávnení stretávať sa s maloletými deťmi M. H., nar. XX.XX.XXXX a Q. H., nar. XX.XX.XXXX každý tretí týždeň v každom kalendárnom mesiaci v roku, v sobotu od 09.00 hod. do 19.00 hod., s výnimkou jarých, letných, jesenných, zimných a veľkonočných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR.

Starí rodičia - R. H., nar. X.X.XXXX a D. H., nar. X.X.XXXX sú oprávnení stretávať sa s maloletými deťmi M. H., nar. XX.XX.XXXX a Q. H., nar. XX.XX.XXXX každý kalendárny rok v čase letných prázdnin od 01.08. od 09.00 hod. do 05.08 do 19.00 hod., každý kalendárny rok v čase vianočných sviatkov dňa 26.12. od 09.00 hod. do 18.00 hod., a to vždy tak, že v stanovené dni a hodiny si starí rodičia prevezmú obe maloleté deti - vnukov v mieste bydliska matky, kde v stanovené dni a hodiny odovzdajú obe maloleté deti späť matke v mieste jej bydliska.

Matka je p o v i n n á maloleté deti na stretnutie so starými rodičmi riadne a včas pripraviť a deti starým rodičom odovzdať.

Vo zvyšku odvolací súd návrh starých rodičov z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 16.06.2020 č.k. 39P/280/2017-568, rozhodol tak, že upravil styk starých rodičov s maloletými deťmi M. H., nar. XX.XX.XXXX a Q. H., nar. XX.XX.XXXX s asistenciou, tak že starí rodičia majú právo sa s nimi stretávať po dobu 3 mesiacov za súčinnosti a v priestoroch Občianskeho združenia Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, Bratislava, každý párný týždeň v kalendárnom roku vždy v piatok od 14.00 hod. do 16.00 hod. (prípadne podľa času určeného občianskym združením), a to vždy tak, že matka zabezpečí prítomnosť oboch maloletých detí na uvedenej adrese a deti na styk riadne pripraví a odovzdá poverenému pracovníkovi občianskeho združenia a po skončení styku si obe maloleté deti v stanovenom čase od nich prevezme. Po uplynutí tohto asistovaného styku majú starí rodičia právo sa stretávať s obomi maloletými deťmi - vnukmi vždy tretí týždeň v každom kalendárnom mesiaci od piatku od 14,00 hod. do soboty do 19,00 hod., každý kalendárny rok v čase letných prázdnin od 01.08. od 09.00 hod. do 07.08. do 18.00 hod., každý kalendárny rok v čase vianočných sviatkov od 26.12. od 09.00 hod. do 18.00 hod., každý kalendárny rok vo Veľkonočný piatok od 9,00 hod. do 19,00 hod. a každý kalendárny rok v čase polročných prázdnin vždy v prvý deň prázdnin od 14,00 hod. do 18,00 hod. a to vždy tak, že v stanovené dni a hodiny si starí rodičia prevezmú obe maloleté deti - vnukov v mieste bydliska matky, kde v stanovené dni a hodiny odovzdajú obe maloleté deti späť matke v mieste jej bydliska. Súd prvej inštancie matke uložil povinnosť obe maloleté deti na stretnutie so starými rodičmi riadne a včas pripraviť a deti odovzdať. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.12.2017 žiadali navrhovatelia - obaja starí rodičia o úpravu styku s obomi maloletými vnukmi, taktiež o nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku. Svoj návrh odôvodnili tým, že s matkou maloletých detí sa nevedia dohodnúť na styku s vnúčatami, je im bránené v styku a hrozí, že svoje vnúčatá neuvidia, napriek tomu, že sú medzi nimi silné citové väzby. Na pojednávaní obaja navrhovatelia zotrvali na svojom návrhu a ich právny zástupca uviedol, že návrh reflektuje situáciu v trestnom konaní, kde bolo konštatované, že bol zistený syndróm zavrnutého rodiča a hrubá manipulácia matky a jej rodiny s maloletými deťmi. Situácia je taká, že maloleté deti rozširujú okruh nenávisťi aj na širšiu rodinu, a preto je aj v záujme psychického zdravia maloletých detí upraviť styk so starými rodičmi, matka tento styk neumožňuje.

Matka v zastúpení právnu zástupkyňou dňa 5.2.2018 zaslala do spisu písomné vyjadrenie, v ktorom žiadala nariadené neodkladné opatrenie zrušiť, nakoľko je v rozpore so záujmami maloletých detí a starí rodičia uviedli skreslené informácie, nemajú bytové možnosti na styk, deti u nich nikdy nespali, stará mama sa o deti nikdy nestarala, boli ale opakovane spolu na dovolenke v Chorvátsku, lebo bola sama na deti, keďže otec celý deň len „cvičil“. Starý otec priniesol deťom čokolády, ale nemá vedomosť, že sú alergické na mlieko. Od októbra r. 2017 matka mala vedomosť od maloletého M., že sa ho otec dotýkal, masíroval mu intímne partie a zadok, čo sa mu nepáčilo a bolelo ho to tak, že plakal. Otec detí je inštruktor A. A. v organizácii Q. D. už 9 rokov. Deti k otcovi nechcú ísť, schovávali sa pred ním pod stôl, a preto matka chce deti chrániť. Je preto pravdepodobné, že ak starí rodičia budú realizovať styk s maloletými vnukmi, bude prítomný aj otec detí, čo je určite nežiaduce a nevhodné pre deti. Matka s deťmi vyhľadala pomoc odborníka psychologičky PhDr. A. Dvorskej, ktorá zistila, že maloletý M. pri téme „Q. sa začal zajakávať, objavil sa psychomotorický neklud HK, mal až spazmatický prejav. Bolo podané trestné oznámenie a starí rodičia a otec sa prestali o deti zaujímať. Na pojednávaní matka v zastúpení právnu zástupkyňou uviedla, že tvrdenie starých rodičov, že matka neumožňuje styk starým rodičom je účelové, styk prebiehal, nové požiadavky prichádzali stále od navrhovateľov. Pri styku v 4/2018 došlo k jednostranným verbálnym útokom voči matke, situácia prestala byť komfortná a matka preto nesúhlasila s odchodom maloletých detí k starým rodičom, deti tam nechceli ísť, neboli zvyknuté tam prespávať. Prebieha trestné konanie, deti sú obeťou a pred znalkyňou popísali, ako sa ich niekto dotýkal aj zo strany otca, maloleté deti nie sú schopné sa ochrániť. Poukázala na správy od MUDr. Dvorskej, že pri spomenutí otca sa maloletý M. začal zajakávať a preto s veľkou pravdepodobnosťou môže byť otec nebezpečný pre tieto deti a preto styk starých rodičov s maloletými vnukmi môže znamenať potencionálne nebezpečenstvo, pretože tento kontakt sa má diať de facto aj s otcom a dá sa predpokladať, že dôjde aj ku kontaktu otca s deťmi. Matka na pojednávaní uviedla, že starí rodičia prišli na súd obhajovať svojho syna - otca maloletých detí a nemajú skutočný záujem o maloleté vnúčatá. Poprela, že by sa stará matka vo veľkej miere starala o maloleté deti, alebo pomáhala a deti sa otca boja.

Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že celé konanie vníma ako veľkú frašku, deti sú manipulované matkou, matka detí straší. Podľa otca matka nedokáže byť ženou a stáť pri svojom mužovi a dôležitú úlohu podľa neho hrá fakt, že matkina matka - jeho svokra bola zamestnaná na krajskej prokuratúre. Popísal, že matka maloletých detí odišla za svojím otcom do Kambodže a Vietnamu na 3 týždne a vtedy mu nechala obe maloleté deti na starosti, vtedy nemala obavy o deti, tie obavy začali až po jeho odchode zo spoločnej domácnosti. Deti potrebujú vzor otca a podporu starých rodičov. Znalecký posudok v trestnom konaní jasne deklaroval, že deti sú manipulované. Svokrovci tabuizujú sexuálne orgány, otec považuje za prirodzené baviť sa aj na túto tému s deťmi. Na záverečnom pojednávaní otec poukázal nato, že každý jeden citový prejav detí voči jeho rodičom - navrhovateľom zraňuje matku maloletých detí, matka detí veľmi agresívne citovo reagovala aj počas ich spolužitia. Žiadal upraviť asistovaný styk.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že uskutočnili pohovor s maloletými deťmi a tie boli aktuálne tak nastavené, že nie sú pripravené na styk so starými rodičmi. Navrhol možnosť realizovať styk na pôde Rady pre práva dieťaťa, príp. podľa návrhu matky v centre Nádej. Na záverečnom pojednávaní kolízny opatrovník opätovne poukázal na možnosť asistovaného styku, ktorý aj odporučil a za tým účelom kontaktoval Úsmev ako dar, ktorý má možnosť asistovať pri styku od 1.8. v pracovných dňoch počas týždňa.

Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že obaja navrhovatelia sú starými rodičmi maloletých detí H.: M. a Q., sú to rodičia zo strany otca. Rodičia maloletých detí sú v rozvodovom konaní, a nevedia sa dohodnúť v otázke úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči obojm maloletým deťom na čas po rozvode. Počas prebiehajúceho súdneho konania bolo podnecované trestné konanie vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania maloletých detí a podozrivou osobou je označený otec maloletých detí. Styk navrhovateľov - starých rodičov s maloletými vnukmi sa nerealizuje z rôznych dôvodov, pričom starí rodičia majú veľký záujem na tomto styku, ktorý údajne matka neumožňuje a bráni tomuto styku.

Súd prvej inštancie svoj rozsudok právne odôvodnil ustanoveniami čl. V, § 25 ods.5, § 28 ods.1, 2, § 30 ods. 1, § 36 ods. 2 Zákona o rodine a vecne tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľov - starých rodičov na úpravu styku s maloletými vnukmi je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, nakoľko si to vyžadujú pomery v rodine a záujem maloletých detí, čo je podmienkou na úpravu týchto práv. Súd prvej inštancie zistil, že návrh na úpravu styku podali na súd navrhovatelia/ manželia, ktoré osoby sú blízke maloletým deťom /§ 116 OZ/, nakoľko ide o starých rodičov zo strany otca maloletých detí, t.j. otcovi rodičia, čím je splnená aj ďalšia podmienka na úpravu práv blízkej osoby k maloletým deťom. Súd prvej inštancie zistil, že rodičia maloletých detí sú v rozvodovom konaní a vzťahy v rodine maloletých detí sú vážne narušené. Vážne nezhody a naštrbené vzťahy medzi rodičmi zasiahli aj širšiu rodinu, blízke osoby, ktoré mali za následok obmedzenie vzťahov a kontaktov medzi starými rodičmi H. a obojmi maloletými vnukmi, napriek tomu, že ešte v nedávnej minulosti sa osobnou starostlivosťou podieľali na výchove týchto dvoch maloletých vnukov, a preto boli medzi nimi vybudované pevné citové väzby. V rodine maloletých detí došlo k naštrbeniu vzťahov, obmedzil sa kontakt so starými rodičmi H., najmä potom, čo otec odišiel zo spoločnej domácnosti a deti sa následne s otcom stretávali sporadicky krátku dobu, až sa rozhodnutím matky kontakt úplne prerušil. Bolo začaté trestné konanie vo veci podozrenia zo zločinu sexuálneho zneužívania na podnet starej matky, matkinej matky p. R., v ktorom sa vykonalo aj znalecké dokazovanie z odboru psychológia /Mgr. Oľga Tomišová/, ktoré nepreukázalo spáchanie takéhoto skutku, pričom znalkyňa uviedla, že u detí nie sú prítomné symptómy sexuálneho zneužívania. Bol vypočutý v trestnom konaní aj maloletý M. H., ktorý okrem iného uviedol, že otec ich chcel dostať z bytu, mama mu to hovorila a to chcú aj starí rodičia, a preto sa s nimi nechcel stretávať, ale predtým ich mal rád, rovnako otec bol dobrý, kým nezačal mať rád tú sektu. Začaté trestné konanie bolo zastavené, ktoré prokurátorka zrušila s pokynom ďalej konať. Tieto naštrbené vzťahy sa v konečnom dôsledku premietli aj do vzťahu starých rodičov s maloletými vnukmi, ktorí napriek šťastnému detstvu maloletých detí prežitému sčasti aj v spoločnosti starých rodičov /spoločné dovolenky, opatrovanie detí.../, začali podľa matky týchto odmietať, zmenili správanie, zjavne pod tlakom udalostí, ktoré sa odohrávali v rodine. Dovtedy budované pevne citové vzťahy medzi starými rodičmi H. a ich dvomi maloletými vnukmi boli na čas prerušené a to najmä v dôsledku vážnych nedorozumení v rodine, kedy matka otca vinila z jeho praktikovania cvičenia Q. D. na deťoch /inštruktor/, ktorá údajne veľmi zasiahla maloleté deti, odmietali toto cvičenie, a ktorá im spôsobila matkou zistenú ujmu, odmietanie otca, príbuzných. V tejto zložitej rodinnej situácii

má matka nesporne tendenciu vo zvýšenej miere chrániť obe maloleté deti pred takými to nežiadúcimi vplyvmi, a preto bolo v tejto súvislosti vedené aj trestné konanie, ktoré bolo zastavené, a ktoré iniciovala matkina matka p. R., ku ktorej sa matka spolu s deťmi odsťahovala. Súd prvej inštancie zistil, že nielen rodičia sa nevedia dohodnúť na úprave výkonu práv a povinností voči obojm maloletým deťom, ale ani dohoda o úprave styku starých rodičov s maloletými vnukmi nie je možná. Matka, ktorá má deti v osobnej starostlivosti sa nedohodla na styku starých rodičov s maloletými vnukmi, najmä kvôli zisteným otcovým aktivitám v súvislosti s cvičením Q. D., keďže otec je v úzkom vzťahu a kontakte so svojimi rodičmi, a preto uvedená skutočnosť podľa matky zakladá jej obavy o bezpečnosť a zdravie maloletých detí, ktoré by sa pri styku so starými rodičmi mohli stretnúť aj s otcom, s ktorým sa deti rovnako nechcú stretávať. Napriek tomu, že právoplatným uznesením bolo nariadené aj neodkladné opatrenie, ktorým bol dočasne upravený styk starých rodičov s maloletými vnukmi, ani tento styk sa nepodarilo zrealizovať účastníkom súdneho konania a to z rôznych príčin, ktoré boli niektoré aj objektívne, ako napr. hospitalizácia starej matky, následne epidémia vírusu COVID 19, kedy sa starí rodičia zodpovedne postavili k bezpečnostným opatreniam a nekontaktovali vnúčatá, nakoľko vzhľadom k ich veku patrili k vysoko ohrozenej kategórii ľudí týmto vírusom. S prihliadnutím na skutočnosť, že dieťa má právo na zachovanie vzťahu nielen so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom / čl. 8 ods. 1/ a s prihliadnutím aj na rolu rodičov, ktorí majú prvotnú zodpovednosť za výchovu oboch maloletých detí, súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné upraviť styk starých rodičov s oboma vnukmi a rozhodol tak, že upravil styk starých rodičov s maloletými deťmi, nakoľko dospel k záveru, že takáto úprava styku starých rodičov H. s maloletými vnukmi je v záujme maloletých detí, starí rodičia pozitívne môžu obohatiť ich celkový, najmä však ich citový vývoj. Súd prvej inštancie je toho názoru, že je potrebné rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má dieťa citové väzby, a v danom prípade je nesporné, že tieto citové vzťahy a väzby boli budované medzi starými rodičmi a vnukmi, keďže starí rodičia sa zúčastňovali na výchove oboch maloletých vnukov, budovali vzťahy, pomáhali matke so starostlivosťou o deti, samotná matka opakovane pozývala starú matku na opatrovanie detí, ak bola pracovne zaneprázdnená. Uvedená skutočnosť zakladá dôvod sa domnievať, že je vybudovaný pevný vzťah medzi nimi, ktorý bol síce prerušený na základe rôznych okolností, ktoré nastali v rodine, a ktoré zjavne súvisia s rozchodom rodičov maloletých detí, tieto okolnosti však nezakladajú žiadny dôvod na to, aby sa starí rodičia nemohli naďalej kontaktovať s vnúčatami. Taktiež Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami. Preto je podľa názoru súdu prvej inštancie teraz potrebné, aby došlo k postupnému obnoveniu týchto prerušených vzťahov a je potrebné pristúpiť k reštartu týchto vzťahov citlivo, s istou dávkou trpezlivosti a so znalosťou problematiky. Preto súd na úvod nariadil tzv. asistovaný styk, aby sa tak vylúčili akékoľvek pochybnosti a obavy matky o bezpečnosť a zdravie týchto dvoch maloletých detí a aby starí rodičia, ktorí majú úprimný záujem o styk s maloletými deťmi, a ktoré majú radi, aby mohli začať pracovať na obnove narušených vzťahov a prerušeného styku s vnukmi, pod dohľadom kompetentných osôb, odborníkov na vzťahy detí a dospelých osôb a následne po reštarte týchto vzťahov aj bez ich asistencie. V spise je založených množstvo fotografií, ktoré taktiež dokumentujú láskyplný vzťah oboch starých rodičov s maloletými vnukmi a tieto nezvratne dokumentujú aj ich úprimnú snahu o obnovenie ich vzťahu s oboma vnukmi. Preto súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené, nakoľko dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí stretávanie sa so starými rodičmi a deti pri asistovanom styku so starými rodičmi nie sú nijako ohrozené.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Rozsudok súdu prvej inštancie napadla prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolaním matka maloletých detí, ktorá v rámci svojho odvolania uviedla, že sa odvoláva voči bodu l. rozhodnutiu o úprave styku starých rodičov s maloletými deťmi, s poukazom na ust. § 365 ods. l písm. b), d), e), f), h) CSP. Matka v rámci podaného odvolania uviedla, že napadnuté rozhodnutie súdu považuje za prekvapivé a arbitrárne. Súd prvej inštancie sa podľa matky nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mu boli známe, a ktoré majú vplyv na ďalší vývoj a život maloletých detí. Naviac, súd dostatočne nedbal na záujem maloletých detí. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka pred rozhodnutím súdu je zrejmé, že rozhodnutie súdu bolo prekvapivé aj pre ÚPSVaR, s rozsahom styku, ako o ňom rozhodol súd, ani neuvažoval a súd jeho názor na realizáciu styku s deťmi bez prítomnosti matky ani nezisťoval. Matka má za to, že súd pochybil, ak neskúmal podmienky, v ktorých budú deti u starých rodičov, ak chcel vyhovieť návrhu v takom veľkom rozsahu, že deti budú u starých rodičov i prespávať, tráviť u nich prázdniny i sviatky. Súd sa taktiež aktuálne nezaberal ani postojom detí k prejednávanej veci. Účastníci

konania majú právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré bude preskúmateľné nadriadeným súdom. Dôvody, ktoré súd uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, neumožňujú závery a rozhodnutie, ku ktorému dospel. Taktiež sa súd prvej inštancie nevyporiadal so všetkými relevantnými a pre rozhodnutie zásadnými skutočnosťami, prezentovanými v konaní. Starí rodičia súdu predložili čestné vyhlásenia C.. F. M., H.. z 23.03.2018 a čestné vyhlásenie O.. E. M. 22.03.2018, ktorí sa vyjadrujú k starostlivosti starých rodičov o deti. Súd tento dôkaz akceptoval a pri svojom rozhodovaní na čestné vyhlásenia prihliadol (str. 4, bod 15 a 16 napadnutého rozhodnutia), i keď takýto dôkaz nemá oporu v zákone a starí rodičia nemajú na túto formu výsluchu svedka právo. Rovnako súd postupoval i vo vzťahu k písomnému vyjadreniu E.. E. E.. Matka poukázala na to, že tieto čestné vyhlásenia boli vypracované na základe požiadavky otca a nespĺňajú kritériá písomnej výpovede svedka podľa § 196 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého môže len súd výnimočne, z dôvodu hospodárnosti svedkovi uložiť, aby na otázky odpovedal písomne a svedok musí byť riadne poučený. Výsluch svedka upravuje § 196 a nasl. CSP. Účastníci majú o. i. právo dávať svedkovi otázky, čo matke nebolo, vzhľadom na charakter „výsluchu“, umožnené. Súd tiež nemohol vyhodnotiť takúto informáciu od svedka v rozsahu, ako mu to prikazuje zákon a súdna prax. Matka v rámci podaného odvolania poukázala na skutočnosť, že súd prvej inštancie nerešpektoval rozhodnutie a názor nadriadeného súdu, ktorý v tejto právnej veci (v otázke návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), v svojom rozhodnutí z 12.06.2019 (sp.zn. 20CoP/75/2019). Z obsahu tohto spisu i zo spisu, týkajúceho sa konania o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (sp.zn. 37P/170/2017) je nepochybné, že žiadne dokazovanie v zmysle vyššie uvedeného pokynu Krajského súdu v Bratislave vykonané nebolo. Skutočnosť, že trestné stíhanie, pre ktoré bolo začaté vo veci zločinu Sexuálne zneužívanie podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., bolo uznesením zastavené z dôvodu, že sa nestal skutok, pre ktoré je vedené trestné stíhanie, ešte neznamená, že je toto uznesenie možné považovať za dôkaz v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, nakoľko je jednoznačné, že nie každé nevhodné konanie je trestným činom, avšak nie je ho možné považovať za konanie vhodné a v záujme maloletých detí. Napriek tomu, že je v tejto veci nevyhnutné zohľadniť celkovú rodinnú situáciu maloletých detí, vhodnosť styku otca s maloletými deťmi, čo má nepochybný vplyv aj na rozhodnutie o úprave a rozsahu styku starých rodičov s maloletými deťmi, súd vo veci rozhodol bez odborných vyjadrení, ktoré by mali dať odpoveď na zásadné otázky, potrebné pre rozhodnutie a ani neposúdil vec v uvedenom širšom kontexte. I keď matka poukazovala na to, že starí rodičia nemajú bytové možnosti, aby u nich deti prespávali, súd prvej inštancie sa týmto tvrdením ďalej nezaoberal. Bytové pomery a vhodnosť prostredia vôbec neskúmal. Starí rodičia bývajú v malom 2 - izbovom byte spolu s ďalším synom. Počas víkendov sa často v byte zdržiava aj ich dcéra so psom (bližšie odvolanie z 02.02.2018). Rovnako sa súd prvej inštancie nezaoberal ani tým, že deti doteraz nikdy u starých rodičov nespali. Bez akéhokoľvek dôkazu sa len stotožnil s tvrdením starých rodičov, čo je zrejme z napadnutého rozhodnutia a to napriek tomu, že má svojím rozhodnutím sledovať výlučne záujem maloletých detí. V tejto súvislosti matka dala do pozornosti, že súd pri rozhodovaní nevychádzal z aktuálneho stavu - zistenia aktuálneho postoja detí prostredníctvom ÚPSVaR; správu a zistenia ÚPSVaR z 10.01.2019 pri rozhodovaní nezohľadnil. Súd pri rozhodovaní nerešpektoval právo maloletých detí, aby ich názoru bola venovaná náležitá pozornosť, zodpovedajúca veku a rozumovej vyspelosti. Z rozsudku nie je zrejme, prečo súd aktuálny názor maloletých detí nezisťoval a ani sa s touto otázkou v rozsudku nevyšporiadal. Na pojednávaní konanom dňa 16.06.2020, kedy súd v tejto veci rozhodol, kolízny opatrovník navrhol asistovaný styk za prítomnosti matky. S iným modelom rozhodnutia nepočítal a súd ani nezisťoval jeho názor na úpravu styku bez prítomnosti matky, s prespávaním a dlhších časových úsekoch. Súd prvej inštancie sa svojím postupom neodôvodnene vzdialil od želanej a novej miery zistenia skutkového stavu, ktorý je v otázkach týkajúcich sa maloletých detí, zásadný. Vykonané dôkazy súd hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. S poukazom na vyššie uvedené je zarážajúce, že súd prvej inštancie vyhodnotil nerealizované stretnutia starých rodičov s maloletými deťmi tak, že sa „zodpovedne postavili k bezpečnostným opatreniam a nekontaktovali vnúčatá...“ (bod 51, str. 9 napadnutého rozhodnutia). V tejto otázke matka poukázala na písomné vyjadrenie z 08.06.2020, ktorým súdu pred ostatným pojednávaním oznámila aktuálnu situáciu, a z ktorého je zrejme, že z piatich stretnutí nebolo realizované ani jedno: dňa 31.01.2020 - starí rodičia neprišli a ani sa neohlásili, dňa 28.02.2020 - stretnutie starí rodičia zrušili tesne pred dohodnutým termínom pre zlomeninu starej matky, dňa 27.03.2020 - starí rodičia stretnutie zrušili z dôvodu pandémie, dňa 24.04.2020 - starí rodičia stretnutie zrušili z dôvodu pandémie, dňa 29.05.2020 - starí rodičia na stretnutie neprišli. Je samozrejmé a pochopiteľné, že neboli realizované tri termíny, čo súd v rozhodnutí aj konštatoval, avšak nechal bez povšimnutia termín v januári a v máji, kedy starí rodičia na stretnutia

neprišli. Deti aj matka boli na dohodnutom mieste, o čom matka predložila i dôkazy. Vo vzťahu k januárovému termínu stretnutia bolo na pojednávaní dokonca prednesené, čo je zrejme aj z nahrávky z pojednávania, že: „Starí rodičia neprišli na stretnutie, lebo nevedeli, že matka s deťmi naozaj príde“. V januári pandémie ešte nebola aktuálna a v máji matka navrhla s ohľadom na deti i starých rodičov realizáciu styku na Kuchajde (stretnutie pri vchode od R.), kde však tiež neprišli. Súd neuvážil, že starí rodičia evidentne nemajú záujem na styku s deťmi v prítomnosti matky, ale len hľadajú vytvorenie príležitosti osobného kontaktu otca s deťmi, i keď je potrebné rozhodnutie v tejto posudzovať aj v spojitosti s úpravou styku otca maloletých tak, ako to vyjadril Krajský súd v Bratislave. Dokazovanie o tejto otázke však nebolo v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv k maloletým deťom ešte realizované. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 25 ods. 5 Zák. o rodine - Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Moderná právna úprava plne rešpektuje záujem dieťaťa, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj. Matka má za to, že súd prvej inštancie záujem detí nezisťoval, rovnako ako nezisťoval ich názor. Citové väzby detí k starým rodičom taktiež neboli zisťované. Súd prvej inštancie sa uspokojil len s vyjadrením otca, ktorého „ R. C. neboli zatiaľ odborne vyhodnotené. Jeho vyjadrenie je navyše účelové. Taktiež nie je možné príhliadať k písomným vyjadreniam „svedkov“, ktoré boli spísané na žiadosť otca. Matka poukázala na to, že v konaní opakovane uviedla, že starí rodičia občas prišli na návštevu, tiež sa niekedy stalo, že manželova matka deti postrážila. Jednalo sa však skôr o výnimočné situácie. Nikdy ich však, napriek tvrdenému, nevyberala zo škôlky alebo školy (z dôvodu vzdialenosti), keďže nie je vodičom motorového vozidla a v Bratislave sa dobre neorientuje. Súd prvej inštancie tiež ignoroval vyjadrenia matky, kde matka uviedla, že deti u starých rodičov nikdy nespali, a že nemajú vytvorené vhodné podmienky. Matka uviedla, že manželových rodičov vníma ako starých rodičov detí, nemá výhrady, aby sa stretávali, ale je, pochopiteľné, že chce, aby sa tak zatiaľ dialo len v jej prítomnosti, a to až do skončenia dokazovania a rozhodnutia súdu vo veci rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Starí rodičia však o takýto styk nemajú záujem. Matka v rámci podaného odvolania poukázala na to, že z písomnej správy kolízneho opatrovníka z 22.01.2018, ktorú súd uvádza v bode 34 napadnutého rozhodnutia, jednoznačne vyplýva, že styku detí so starými rodičmi nebráni, a že tento fakt deklarovali aj samotné deti. Preto má za to, že nie sú splnené podmienky na úpravu styku detí s blízkymi osobami, lebo ich záujem nebol žiadnym spôsobom preukázaný a rovnako si pomery v rodine takýto zásah nevyžadujú. Stačí len, aby starí rodičia, ak o stretnutie s deťmi naozaj stoja a ich záujem je úprimný, na stretnutie prišli. Súd navyše pri rozhodovaní neprihliadal ani na vek starých rodičov a nepozná ani ich zdravotný stav. Prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletých týkajú, sú záujmy maloletých detí v zmysle čl. 5 Zákona o rodine, na ktoré však v tomto konaní súd prihliadal. Matka uviedla, že súd jednostranne akceptoval tvrdenia starých rodičov, najmä tvrdenia, že im styk s deťmi matka neumožňuje, i keď bol v konaní preukázaný opak. Vyjadrenia o zásadnej citovej väzbe medzi nimi a deťmi, i keď realita je taká, že tam občas chodili na obed a deti tam nikdy nespali. Napriek tomu súd rozhodol o tak rozsiahlom styku (s prespaním a týždňovým pobytom počas prázdnin). Nič na tom nemení ani 3 - mesačný styk za asistencie a súčinnosti Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar. Súd zrejme chcel svojím rozhodnutím nadviazať na predchádzajúce kontakty starých rodičov s deťmi, avšak tieto nikdy v takomto rozsahu neexistovali. Matka zdôraznila, že po tomto 3 - mesačnom období budú deti vystavené riziku prítomnosti otca v domácnosti starých rodičov a jeho prípadným aktivitám voči deťom. Je veľmi pravdepodobné, že ak budú starí rodičia realizovať styk s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, bude prítomný aj otec detí, čo je určite v tomto štádiu nežiadúce. Nedá sa tiež vylúčiť, že s deťmi zostane sám. Je nepochopiteľné, že súd v tejto súvislosti neprihliadol ani na obsah predložených zápisníkov otca detí, kde opakovane píše o zneužití detí, vražde, samovražde a démonoch... Pri predkladaní dôkazov na pojednávaní otec dokonca agresívne tieto vytrhol z ruky právnej zástupkyne matky a priamo na pojednávaní ich roztrhal. Nie zanedbateľnou skutočnosťou je i fakt, že manžel sa opakovane (v mesiacoch september, november a december 2019) pokúsil deti zobrať proti ich vôli, čo aj matka oznámila polícii. Pri jednej takejto akcii v septembri 2019 dokonca asistovala aj polícia. Pred súdom matka tiež uviedla, že v rámci rodiny dostala informáciu, že aj starý otec bol liečený na psychiatrii. V čase, keď matka s otcom detí ešte bývali v spoločnej domácnosti, boli opakovane spomínané psychiatrické problémy a liečenia manželovej sestry R. H. a taktiež skutočnosť, že sa pokúsila o samovraždu. Súd sa ale touto informáciou nezaoberal, i keď ju matka považuje v tomto kontexte za dôležitú. Súd pravdivosť informácie neoveroval, stačilo mu zamietavé stanovisko starého otca. Matka je toho názoru, že si súd prvej inštancie mal informáciu overiť, aby dostatočne vyhodnotil,

či je prostredie u starých rodičov pre deti vhodné. Súd prvej inštancie v odôvodnení (bod 3) poukázal na výpoveď otca, že sa o deti staral počas 3 - týždňov, keď matka odišla za otcom do Vietnamu a nemala obavy o deti. Toto tvrdenie s prejednávanou vecou nesúvisí a len preukazuje domnienku matky, že otec si chce zabezpečiť styk s deťmi prostredníctvom svojich rodičov. Obavy o deti matka nemala, nakoľko sa o chlapcov starala jej mama - O.. C. R.Š., u ktorej aj spali. Deti boli počas jej neprítomnosti výlučne s jej mamou a niekedy večer prišiel na krátku návštevu. Inak sa venoval práci a svojim aktivitám. Udalosť sa navyše stala predtým, ako matka zistila, že sa manžel voči k deťom nevhodne správal. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí poukázal na čestné vyhlásenia - písomné výpovede C.. O.. F. M., H., O.. E. M., E.. E. E., ktoré boli predložené súdu v rozpore s platnou právnou úpravou, a z ktorých súd zrejme usúdil (na str. 8 napadnutého rozhodnutia), že sa starí rodičia ešte v nedávnej minulosti osobnou starostlivosťou podieľali na výchove týchto dvoch maloletých vnukov, a preto boli medzi nimi vybudované pevné citové väzby. I keď matka tieto tvrdenia a účelové a nezákonné dôkazy namietala, súd existenciu a rozsah citovej väzby neskúmal. Súdom tvrdené sa navyše nezakladá na pravde. Pomoc v starostlivosti o maloleté deti matke poskytovali prevažne jej rodičia, keďže otec trávil väčšinu času mimo rodiny, a to nielen cez týždeň, ale i cez víkendy. Matka uviedla, že nesúhlasí s odôvodnením rozhodnutia, že sa nedohodla so starými rodičmi na styku. Realita je taká, že o styk v jej prítomnosti nemajú záujem. Argument, že trestné konanie bolo zastavené, a teda aj dôvody obáv pominuli, je absolútne zavádzajúci, lebo nie každé nevhodné aktivity voči deťom musia byť trestným činom, alebo preukázaným trestným činom. Stále sú takéto aktivity nevhodné a zakladajú obavy o bezpečnosť, zdravie a vývoj detí. Súd v odôvodnení rozsudku prevzal rétoriku otca a hovorí o jeho aktivitách ako o cvičení, čo je veľmi mátlivý a nevýstižný výraz pre aktivity otca detí. Je možné, že manžel v rámci Q. D. aj cvičí. Ale rovnako sa venuje aj aktivitám, ktoré sú viac ako „, a ktorých existencia bola v priebehu konania preukázaná. Matka uviedla, že je presvedčená, že pri výrazoch „ Ú. C. J. Z., „ J. Z., „ J. Z., „ I. R.Č. P. a pod. je pochopiteľné, že má strach, čoho všetkého sa deti zúčastnili. V časti Q. muža sú v uvedenej ponuke na absolvovanie kurzov spomínané aj techniky „ G., J., H., čo sú techniky, ktoré popisoval syn M., že mu robil otec! Návod, ako si na intímne partie zavesiť závažie, je z priložených dôkazov celkom zreteľný. V odôvodnení rozhodnutia na str. 10 sa tiež uvádza, že v spise je založených množstvo fotografií, ktoré tiež dokumentujú láskyplný vzťah oboch starých rodičov k maloletým deťom. Matka však zdôraznila, že v spise je tiež množstvo listinných dôkazov, ktoré podrobne vypovedajú o manželových „. Tu je zrejme na mieste otázka, ktorý z rodičov by vystavil dieťa takým aktivitám, ktoré sú tam zobrazené, a ktoré popísal starší syn vo výpovedi pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Pre komplexný pohľad na celú vec matka žiada pripojiť a odvolaciemu súdu spolu s odvolaním predložiť spis, vedený v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (sp.zn. 37P/170/2017), ktorého obsah je súdu prvej inštancie podrobne známy. Súd prvej inštancie sa podľa matky pri rozhodovaní nevyssporiadal ani s obsahom listinných dôkazov - odborným stanoviskom H.. I. C. z 23.01.2018, triednej učiteľky maloletého M. z 13.12.2018 a správou z Montessori detského centra, ktoré sám v bode 12, 36 a 37 rozhodnutia uvádza. Z predmetných odborných vyjadrení je nepochybné, že spočiatku deti žili v napätí, u staršieho M. sa prejavovala masívna úzkosť, zajakávanie a psychomotorický nekľud horných končatín. Taktiež bolo uvedenými listinami preukázané, že M. mal pri osobnom kontakte z otca strach, a že ho prítomnosť otca rozrušila. Triedna učiteľka tiež udáva, že: „ S. E.U. M. H. R., Ž. J. Q. J. Z. I. F. J. T. R. T.. V súčasnosti sa situácia ukludnila, avšak súd svojím rozhodnutím vystavil deti opätovnému riziku. Matka má za to, že je zrejme, že vzťah otca a detí nie je v poriadku, a to napriek tomu, že s otcom vyrastali a mnohé „ veci im zrejme nepripadajú zvláštne. Najmä starší syn nie je vysporiadaný so situáciou, ktorú zažil. Je nepochybné, že masírovanie pohlavných orgánov dieťaťa otcom, tak ako to popísal syn, absolútne nie je v poriadku. Navyše, bolo mu to podľa jeho slov veľmi nepríjemné, bolelo ho to a plakal, ako matke povedal. Matka má za to, že ak manžel vozil starých rodičov na pojednávania v tomto konaní, je nepochybné, že ich bude vozit' aj vtedy, keď si budú preberať deti, čo je absolútne nevhodné. Otec detí bol preukázateľne opakovane liečený o. i. psychiatrami a sexuológmi. Taktiež matka namietala, že do spisu bol založený súkromný znalecký posudok Dr. Andrého, ktorý v závere konštatoval, že otec maloletých detí netrpí žiadnou duševnou chorobou. Z výpovede Dr. Andrého v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom však vyplynulo, že Dr. André vychádzal z neúplnej anamnézy (otec zamlčal liečenia u psychiatrov a sexuológov), čo malo vplyv na celkový záver znalca. Rovnako uviedol, že „L. Q. D. mu nebolo prezentované tak, ako je zobrazené na obrázkoch, z ktorých je evidentné, že o cvičenie vôbec nejde. Znalec, podľa jeho vlastných slov ani nevedel, v akej forme a rozsahu sú aktivity otca realizované. Tieto zistenia opäť súd vôbec nezmenil a dostatočne nevyhodnotil. Skutočnosť, že znalec - E.. Q. v posudku, vypracovanom v trestnom konaní uviedla, že u maloletých detí H. nie sú badateľné symptómy sexuálneho zneužívania (bod 30 napadnutého rozsudku) ešte neznamená, že zneužívané neboli. Ani jej argumentácia, že deti trpia syndrómom zavrhnutého rodiča neobstoja, lebo

tento syndróm nie je v klasifikácii diagnózou. Podrobnejšie sa tejto otázke venuje Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí z 12.06.2019 - str. 8 (sp.zn. 20CoP/75/2019). Nadriadený súd súčasne zdôraznil, že uvádzaním predmetného syndrómu sú spochybnené závery znaleckého posudku. V tejto súvislosti tiež matka poukázala na to, že obsah znaleckého posudku Mgr. Tomišovej, najmä charakteristika detí a ich vnímania, nekorešponduje s jeho neskorším doplnením. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí taktiež nereflektuje skutočnosť, že matka je zamestnaná a termíny asistovaného styku, odovzdávania detí a realizácia nariadeného výchovného opatrenia zásadným spôsobom zasahuje do jej pracovného času. Rozhodnutie tiež nezohľadňuje to, že deti chodia do školy. Ako už uviedla, rozsah styku detí s maloletými deťmi je výrazne nad rámec rozsahu stretávania sa so starými rodičmi za celý ich život (chodili približne dvakrát do mesiaca na nedeľný obed). Avšak nastavenie styku každý rok počas prázdnin je taký, že s deťmi nebude môcť vycestovať mimo Bratislavu. Dokonca na počas Veľkonočných prázdnin určil styk v strede prázdnin a v čase polročných prázdnin, ktoré sú jeden deň, určil styk počas tohto dňa každý rok. A to i napriek tomu, že starí rodičia dlhodobo sviatky detí i Vianoce dlhodobo ignorujú, čo matka opakovane v konaní uviedla. S poukazom na uvedené žiada matka odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že upraví styk maloletých detí so starými rodičmi nasledovne: Starí rodičia sa majú právo stretávať s maloletým M. H. a mal. Q. H. každý posledný piatok v mesiaci od 15,00 hod. do 17,00 hod. za prítomnosti matky. V prípade, že nebudú splnené zákonné podmienky na zmenu rozhodnutia, žiada súd, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Navrhovatelia sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrili k odvolaniu matky a uviedli, že s napadnutým rozsudkom súhlasia v celom rozsahu a majú za to, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne zohľadnil a vyhodnotil všetky dôkazy a okolnosti, a v danej veci vyniesol nielen spravodlivé rozhodnutie, ale predovšetkým rozhodnutie, ktoré je v záujme maloletých detí. Majú za to, že matka svojim odvolaním spôsobuje len ďalšie prieťahy v konaní, čím sa snaží oddialiť právoplatnosť napadnutého súdneho rozhodnutia. K tvrdeniam matky ohľadne údajného nerešpektovania názoru a rozhodnutia nadriadeného súdu zo dňa 12.6.2019 (sp.zn. 20CoP/75/2019) by chceli uviesť, že v čase rozhodovania Krajského súdu Bratislava prebiehalo voči otcovi trestné konanie pre zločin sexuálneho zneužívania na KR PZ BA pod CVS:KRO-254/I-VYS- BA-2017, a to na základe podnetu, ktorý podala jej matka O.. C. R.. Týmto poukazujú na skutočnosť, že uvedené trestné konanie bolo právoplatne ukončené zastavením trestného stíhania, lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie voči otcovi. Predmetné právoplatné rozhodnutie - Uznesenie KR PZ BA zo dňa 22.7.2019, ČVS.KRO- 254/1-VYS-BA-2017 bolo vyšetrovateľom zaslané súdu dňa 10.10.2019, t.j. Krajský súd v čase rozhodovania (12.6.2019) nemal a ani nemohol mať vedomosť o tejto zásadnej skutočnosti. Zároveň je nutné poukázať aj na nespochybniteľný fakt, ktorý potvrdil samotný maloletý M. H. pri výsluchu pred vyšetrovateľom PZ, ako aj pri vyšetrení pred znalkyňou, že bol účelovo inštruovaný matkou a starou matkou, čo má vypovedať. Zároveň z vykonaného znaleckého dokazovania v trestnom konaní vyplýva, že sa u maloletých detí M. H., nar. X.XX.XXXX a Q. H., nar. XX.X.XXXX postupne začína prejavovať syndróm zavrhnutého rodiča, Samotné trestné konanie hodnotia navrhovatelia ako účelové konanie matky, za účelom zamedzenia akéhokoľvek styku maloletých detí s otcom, ako aj jeho rodičmi. So závermi vyplývajúcich z uvedeného trestného rozhodnutia sa prvoinštančný súd podrobne oboznámil a z uvedeného dôvodu majú za to, že nemohlo dôjsť k vade konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie súdu (§ 365 ods. 1. písm. d) CSP). Navrhovatelia, starí rodičia v rámci svojho vyjadrenia uviedli, že žijú v 2 - izbovom byte (prerobenom na 3-izbový) o výmere 68 m², v ktorom okrem iného v vychovali aj svoje tri deti. Byt je dostatočne veľký na to, aby u nich trávili vnuci čas, vrátane prespávania, a to dokonca aj vtedy, ak by u nich náhodou bola aj dcéra R.. Tvrdenie matky, že deti u starých rodičov nikdy nespali a len sporadicky ich navštevovali sa nezakladá na pravde, keďže k danej skutočnosti sa už starí rodičia v prebiehajúcom konaní viackrát vyjadrovali. Starí rodičia majú na trávenie času s vnukmi tiež veľkú záhradu, ktorá sa nachádza v meste, kde bývajú, a rovnako vlastnia veľkú chalupu pri Púchove, kde pravidelne trávia letné obdobie, a teda by veľmi radi, keby mohli tento čas tráviť aj so svojimi vnukmi, tak ako tomu ostatne v minulosti (pred podaním návrhu) aj bolo. Starí rodičia sú aktívni, starý otec chodí skoro každý deň na záhradu, stará mama zase navštevuje klub žien, ktorý usporadúva pravidelne rôzne akcie, napr. aj deň detí v našom meste a spolu chodia do klubu dôchodcov s ktorým chodia každoročne na rôzne výlety, (aktuálne podľa toho, ako to epidemiologická situácia dovoľuje.) Vekom, a ani zdravotným stavom nie sú nijakým spôsobom limitovaní, ako sa snaží naznačiť v odvolaní matka. Vzhľadom na dôvodnú obavu o ďalší vývoj a vývin a predovšetkým v záujme maloletých detí súd v danom konaní ex offo nariadil neodkladné opatrenie (uznesenie zo dňa 28.1.2020, sp.zn. 39P/280/2017), ktorým dočasne na dobu troch mesiacov upravil styk starých rodičov k maloletým

deťom (vnukom), a to bez asistencie špecializovaného zariadenia. Na základe správania a účelového konania zo strany matky počas celého obdobia nedošlo ani k jednému stretnutiu starých rodičov so svojimi vnukmi. Účelom uvedeného (ex off) rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení bolo vyskúšať, či je možný styk starých rodičov s vnukmi bez asistencie špecializovaného zariadenia. Vzhľadom na zhora spomínané konanie zo strany matky, bolo preukázané, že bez asistencie špecializovaného zariadenia aspoň po určitú dobu, je daný styk nemožný. Z uvedeného dôvodu, súd po vykonanom dokazovaní, ako aj s prihliadnutím na odporúčanie kolízneho opatrovníka rozhodol o úprave styku starých rodičov s asistenciou, a to tak, že po dobu 3 mesiacov sa bude tento styk vykonávať za súčinnosti a v priestoroch občianskeho združenia Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar a následne po obnovení a nadviazaní vzťahov starých rodičov s vnukmi, bude možné daný styk realizovať bez asistencie špecializovaného zariadenia. Uvedené rozhodnutie súdu považujú za správne a hlavne v záujme maloletých detí. Súd mal dostatok času a dôkazov na objektívne vyhodnotenie celej situácie, na základe čoho aj vydal predmetný rozsudok. Tvrdenia matky ohľadne nezáujmu starých rodičov o styk so svojimi vnukmi považujú nielen za absurdné, ale dokonca vzhľadom ku všetkým okolnostiam a vykonanom dokazovaní až komické. Už len samotná skutočnosť, že starí rodičia, ako navrhovatelia sa v tomto konaní domáhajú už 2 a 1/4 roka o styk so svojimi vnukmi, pravidelne sa obaja zúčastňujú všetkých pojednávaní vo veci, promptne reagujú na akékoľvek výzvy súdu a podobne, svedčí o ich úprimnom záujme o styk so svojimi vnukmi, tak ako to bolo aj v minulosti. Majú za to, že z vykonaného dokazovania je dostatočne zrejmé, že práve naopak, matka nemá záujem o takýto styk a hľadá akékoľvek spôsoby a možnosti ako by takémuto styku mohla zabrániť. Tvrdenia matky, že starí rodičia nemajú záujem o styk so svojimi vnukmi za prítomnosti matky považujú rovnako za nepravdivé a zavádzajúce. Poukázali na samotné rozhodnutie súdu v danom konaní, ktorým súd ex offo nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne na dobu troch mesiacov upravil styk starých rodičov s maloletými deťmi (vnukom), bez asistencie špecializovaného zariadenia a za prítomnosti matky. S uvedeným rozhodnutím o úprave styku starých rodičov so svojimi vnukmi za prítomnosti matky nemali navrhovatelia žiaden problém, práve naopak boli radi aj takejto úprave, vzhľadom na to, že sa tešili na stretnutie so svojimi vnukmi a to bez ohľadu na to, či bude matka prítomná alebo nebude pri realizácii daného styku. Pevne verili, dôverovali hlavne matke, že im takýto styk v zmysle vydaného rozhodnutia o neodkladnom opatrení umožní, ale žiaľ ako uviedli, v dôsledku správania a konania zo strany matky, nebolo počas celej doby trvania neodkladného opatrenia realizované ani jedno stretnutie starých rodičov so svojimi vnukmi. Z uvedeného dôvodu dospeli k záveru, rovnako ako súd prvej inštancie, že obnova vzťahov starých rodičov so svojimi vnukmi nie je možná bez pomoci (asistencie) špecializovaného zariadenia. Majú zato, že zo strany matky, ako aj jej matky dochádza k zjavnej manipulácii detí! V súvislosti s údajnými obavami matky a prítomnosti otca pri stretnutiach so starými rodičmi navrhovatelia poukázali na právoplatné rozhodnutie - uznesenie OS BA III zo dňa 11.7.2019, sp.zn. 37P/170/2017 v spojení s uznesením KS BA zo dňa 18.12.2019, sp.zn. 20CoP/90/2019, v zmysle ktorého bolo nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletými deťmi, za účelom zlepšenia vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletých detí, medzi maloletými deťmi a otcom a napokon za účelom získania rodičovských zručností na strane otca, vo vzťahu k maloletým deťom, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Bratislava. V zmysle uvedeného rozhodnutia, vzhľadom na všetky okolnosti, bol dočasne upravený styk otca so svojimi deťmi, pričom otec uvedené pozitívne rozhodnutie rešpektuje a určite nemá záujem na žiadnom konaní, ktorým by ohrozil nielen styk a obnovu vzťahov so svojimi deťmi, ale aj z tých a obnovu vzťahov starých rodičov so svojimi vnukmi. Navrhovatelia poukázali na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.12.2019 sp.zn. 20CoP/190/2019. Záverom uviedli, že navrhovatelia majú úprimný záujem nadviazať na svoj v minulosti vybudovaný pekný vzťah so svojimi vnukmi a vzhľadom k vzniknutým okolnostiam a vykonanému dokazovaniu považujú napadnutý rozsudok za správny a ako jediné možné riešenie s ohľadom na danú situáciu. S poukazom na vyššie uvedené navrhujú, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 16.6.2020, sp.zn. 39P/280/2017 potvrdil, v celom rozsahu.

Matka sa vyjadrila k vyjadreniu starých rodičov a uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zo 16.06.2020 sp.zn. 37P/280/2017 ohľadne frekvencie stretávania sa s deťmi a dokonca s prespávaním v ich byte, je vysoko nadštandardne stanovené, keďže sa jedná o styk detí so starými rodičmi. Matka uviedla, že si nevie vysvetliť dôvod rozhodnutia súdu na také časté stretávania detí so svokrovcami. Z dôvodu neustáleho pripomínania deťom prežitých tráum na základe súdnych príkazov, sú už obidve deti ošetrované, vedené na detskej psychiatrickej klinike Kramáre u MUDr. Anny Kováčovej. Jednoznačný záver psychiatričky zo dňa 11.9.2020 znie: „ P. C. J. Z.“. „ Z. E. C. J. H. F. E.A. na P. J. Z., Z. P. J. J. J. F. I. Ž. C. J. J.“. Čo sa týka starých rodičov H. tí tvrdia, že deti si sexuálne obťažovanie vymysleli,

resp. že ich matka, či matkina mama na takéto vyjadrenie nahovorila. V takomto zmysle sa svokrovci pri stretnutiach, ktoré prebehli aj vyjadrovali a to pred deťmi. Svokor verbálne útočil na matku, kričal na matku blízko tváre, bol agresívny a deti boli toho svedkami. Kričal, že to matka celé vymyslela, aby uškodila jeho synovi-otcovi detí, že sa nič nestalo. Svokra tvrdila to isté. Deti si dokonca chceli samé zobrať do ich bytu, čo deti odmietli. Po týchto vystúpeniach už deti nechceli so svokrovcami komunikovať a stretávať sa. Matka má za to, svokor je rovnako agresívny ako jeho syn H., ktorý sa neovládol dokonca ani na súde a vytrhol jej advokátke dokumenty a roztrhal ich - súdne pojednávanie 22.1.2019 sp.zn. 37P/280/2017. Matka uviedla, že napriek tomu všetkému rešpektovala rozhodnutie súdu a dokonca z dobrej vôle na pojednávaní dňa 28.1.2020 iniciovala stretávanie detí so svokrovcami. Matka v rámci svojho vyjadrenia poukázala na to, že čo sa týka bytu navrhovateľov a ich vybavenia uvádza, že spolu s navrhovateľmi býva v byte aj ich pes strednej veľkosti-kokeršpaniel. Matka zdôraznila, že deti sú dlhodobo evidované v imunologicko-alergologickej ambulancii a sú alergické aj na chlpy a roztoče. V byte však taktiež býva ich syn E. H. - slobodný, XX ročný a dcéra R. H. - slobodná, XX ročná. Matka uviedla, že viackrát upriamovala pozornosť súdu na skutočnosť, že okrem jej manžela, otca detí H. H., ktorý je psychiatricko-sexuologickým pacientom, čo písomne potvrdila R. W. H. (sp.zn. 37P/170/2017) sú taktiež psychiatrickí pacienti aj starý otec detí D. H. a jeho dcéra R. H.. Uviedla, že ich dcéra sa viackrát pokúsila o samovraždu. Vzhľadom k uvedenému rozhodnutiu súdu, žiada týmto súd o preskúmanie zdravotného stavu osôb (svokra, dcéra R. a ďalší syn E.), s ktorými majú maloleté deti byť v kontakte, dokonca osamote. Starí rodičia sa môžu pokúsiť presvedčiť súdy o svojich nepravdivých tvrdeniach, zabúdajú však pri tom všetkom na najpodstatnejší fakt - na samotné deti, ktoré vedia, čo sa stalo. Je to presne ten istý systém, akým sa ich otec snaží presvedčať všetkých o svojej nevine. Jedine, koho nikdy nepresvedčí sú deti samé, ktoré zažili, že im otec a iní ľudia masírovali pohlavné orgány a zadok. A deti vedia, že klamal a takisto sa pozerajú na starých rodičov, ktorí na matku nadávali a kričali, že si všetko vymyslela. Matka uviedla, že ona je len tlmočník ich slov, zažili to žiaľ deti samé. Matka má za to, že otec detí a svokrovci klamú, lebo po priznaní viny by nasledoval trest. Pre spoločnosť je zase jednoduchšie všetko zamietnuť a prehlásiť, že všetko čo deti povedali je lož, na ktorú ich nahovorila matka, lebo v opačnom prípade by bolo treba otvoriť „J.“. stíhať zvrhlíkov a vyvolať konzekvencie. Na záver matka žiada rešpektovať názor detí a podrobiť otca detí H. H. psychiatricko-sexuologickému znaleckému vyšetreniu, o ktorý žiadala opakovane, taktiež o toto znalecké vyšetrenie žiadala detská komisárka Ing. Viera Tomanová, PhD. a aj detská pedopsychiatricka MUDr. Anna Kováčová. Otca detí spomína z dôvodu, že sú prepojené väzby medzi rodinnými príslušníkmi, a v týchto intenciách sú vedené aj súdne spisy rozvod, i starí rodičia.

Kolíznym opatrovníkom ani otec maloletých detí sa k odvolaniu matky nevyjadřili.

Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie bolo potrebné čiastočne zmeniť, pričom odvolací súd vychádzal zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie (§ 388 CSP).

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

Dôvod úpravy styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi prichádza v zmysle úpravy danej Zákonom o rodine (§ 36) do úvahy iba v prípade, že uvedené je v záujme maloletého dieťaťa a súčasne si to vyžadujú pomery v rodine. Z pohľadu posudzovania najlepšieho záujmu dieťaťa je každé jedno dieťa jedinečné. Potreba (možnosť) zohľadniť okolnosti každého prípadu je garantovaná pružnosťou a adaptabilitou pojmu záujem dieťaťa. Osobný kontext, situácia a potreba dieťaťa majú byť pri posudzovaní najlepšieho záujmu rozhodným kritériom. Do úvahy by mali byť brané okolnosti ako prítomnosť, či absencia rodičov, kvalita vzťahov dieťaťa s biologickou alebo náhradnou rodinou, prostredie, v ktorom dieťa žije a pod. Bude vždy na posúdení súdu, ktorý z nich v konkrétnom prípade preváži, a ktorý súd vyhodnotí ako

východiskový. Môže vzniknúť situácia, že súd samotný si vykreeje pre prípad osobitné kritérium záujmu dieťaťa bez toho, aby šlo o totožné alebo príbuzné kritérium uvedené vo výpočte.

Odvolačný súd v tomto smere považuje za potrebné uviesť, že z obsahu samotného spisu, ako aj z pripojeného rozvodového spisu zistil, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené. Matka maloletých detí neumožňuje stretávanie sa maloletých detí s otcom, ani s rodičmi zo strany otca bez jej prítomnosti, a to napriek uzneseniu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave odbor kriminálnej polície zo dňa 22.7.2019 ČVS: KRP-254/1-VYS-BA-2017, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods.1, 2 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), c) Trestného zákona, t.j. z dôvodu, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. V rámci tohto trestného konania bolo vypracované aj znalecké dokazovanie, pričom znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí Mgr. Oľga Tomišová vypracovala znalecký posudok, vyšetrila obe maloleté deti a konštatovala, že u maloletých detí sa jedná o detské osobnosti, vyvíjajúce sa primeraným spôsobom. Maloletí sú schopní správne vnímať a reprodukovať prežitú udalosť. Neboli zistené sklony ku konfabulovaniu a nadmernej fantázii. Znalkyňa jednoznačne skonštatovala, že u detí nie sú prítomné symptómy sexuálneho zneužívania. Po rozchode rodičov sa maloletí stretávali s otcom sporadicky a veľmi krátku dobu. Až rozhodnutím matky sa kontakt úplne prerušil. Deti prevzali jej postoj k otcovi, že im svojim správaním ubližoval. Želali by si kontakt s ním, mali by ho radi, keby nemal tú „... Na základe toho, že kontakt je prerušený sa vzťah detí s otcom nerozvíja, ale stagnuje. Znalkyňa zároveň konštatovala, že pre harmonický vývin je veľmi dôležité, aby sa do ich života vrátil. Vzhľadom na to, že u maloletých nemanifestovali symptómy sexuálne zneužívaných detí, považuje znalkyňa výsluch maloletých detí pred orgánmi činnými v trestnom konaní za neopodstatnený. Keďže závery znaleckého dokazovania týkajúce sa podozrenia otca zo sexuálneho zneužívania maloletých detí boli uzavreté v rámci trestného konania ako neopodstatnené je potrebné prihliadnuť k tomu, že otec by mal mať prioritne určený styk s maloletými deťmi, pri ktorom by následne aj starí rodičia zo strany otca boli schopní svoj styk s maloletými vnukmi realizovať. Úprava styku otca s maloletými deťmi sa však nerieši v tomto konaní, ale rieši sa v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, pričom úprava styku medzi otcom a maloletými deťmi bude posudzovaná až po vykonaní riadneho dokazovania vo veci. Priamo v Zákone o rodine, konkrétne v § 36 ods. 1 je uvedené, že ak je to v záujme maloletých detí a ak to vyžadujú pomery v rodine môže súd upraviť priamo styk s blízkymi osobami, a preto bolo potrebné sa dôvodnosťou návrhu navrhovateľov zaoberať. Z obsahu spisu je nepochybné, že starí rodičia zo strany otca sú nepochybne blízkymi osobami maloletých detí, pričom kontakt starých rodičov s maloletými deťmi sa ani v priebehu tohto súdneho konania po viacerých neodkladných opatreniach, odporúčaní zo strany súdu a nariadeného asistovaného styku nepodarilo obnoviť, a preto odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že pomery v rodine úpravu styku maloletých detí a starých rodičov vyžadujú. Pokiaľ ide o záujem maloletých detí, ako ďalšiu kumulatívnu podmienku pre nariadenie styku starých rodičov s maloletými deťmi, tento odvolací súd posudzoval práve s ohľadom na skutočnosť, že konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom je vedené od júla 2017 a toho času nie je právoplatne skončené, pričom vo veci bol vypracovaný znalecký posudok, z ktorého vyvstala potreba nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie. Styk otca s maloletými deťmi sa teda dlhodobo nerealizuje a rovnako sa nerealizuje styk maloletých detí so starými rodičmi. Z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 37P/170/2017 v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom súd prvej inštancie teda nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, za účelom zistenia, či matka resp. otec trpia duševnou poruchou resp. a ak áno, o akú duševnú poruchu sa jedná, či je prechodná alebo trvalá, a taktiež zistenie, či im duševný stav bráni vykonávať riadnu starostlivosť o maloleté deti, alebo či môže duševný stav účastníkov konania akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť riadnu starostlivosť o maloleté deti. Z obsahu spisu o rozvod manželstva a ÚPP teda vyplýva, že toho času ešte nie zrejme, akým spôsobom bude upravený styk otca s maloletými deťmi, respektíve, aká forma zverenia a úpravy styku bude v záujme a v prospech maloletých detí. Za tohto stavu však nič nebráni tomu, aby maloleté deti mali aspoň zatiaľ zabezpečený kontakt s blízkymi osobami, v tomto prípade so starými rodičmi zo strany otca. Kontakt s blízkymi osobami t.j. s rodinou je totiž vždy v prospech a v záujme maloletých detí. Skutočnosť tvrdená matkou v rámci podaného odvolania, t.j. že otec bude vždy prítomný pri styku starých rodičov s maloletými deťmi odvolací súd vyhodnotil tak, že tieto tvrdenia matky sa nedajú ani vyvrátiť ani potvrdiť, nakoľko ani súdnym rozhodnutím sa nedá upraviť každá jedna životná situácia. Je na zodpovednosti starých rodičov, ktorí v čase styku preberajú zodpovednosť za maloleté deti, aby styk s maloletými deťmi prebehol tak, aby bol pre deti nielen pozitívnym zážitkom, ale súčasne boli dodržané všetky morálne

aj zákonné pravidlá. Práve starí rodičia v čase realizácie styku s maloletými deťmi zodpovedajú za to, aby maloleté deti neboli vystavené žiadnym negatívnym zážitkom, a súčasne je potrebné zdôrazniť, že tento styk je upravený medzi maloletými deťmi a starými rodičmi a nie medzi maloletými deťmi a otcom, preto je treba aj zo strany starých rodičov tieto pravidlá dodržiavať. Odvolací súd v tomto štádiu konania považuje za veľmi dôležité obnovenie vzájomných vzťahov medzi maloletými deťmi a starými rodičmi, a preto aj odvolací súd vzhliadol za dôvodné upraviť styk starých rodičov s maloletými deťmi konkrétnym avšak zákonu zodpovedajúcim spôsobom. Pokiaľ ide o námietky matky týkajúce sa zdravotného stavu navrhovateľa t.j. starého otca D. H. aj jeho prípadnej psychiatrickej diagnózy, rovnako psychiatrickej diagnózy ich dcéry k týmto odvolací súd uvádza, že tvrdenia matky sa v rámci konania žiadnym spôsobom nepreukázali, a preto tieto tvrdenia zostali iba takpovediac v rovine tvrdení. Je treba aj uviesť, že tieto tvrdenia matky poprel navrhovateľ t.j. starý otec, ako aj samotný otec v rámci tohto konania. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že tieto skutočnosti tvrdené zo strany matky nemôžu byť preverované len na základe tvrdení matky v rámci konania prostredníctvom nariadeného znaleckého dokazovania, nakoľko každé súdne konanie by bolo potom pre námietky účastníkov konania neskončiteľné. Odvolací súd v danom prípade ustálil, že ak by matka naozaj mala za to, že starý otec resp. ich dcéra má psychiatrickú diagnózu uvedené by riešila už pri ich styku s maloletými deťmi v roku 2017 t.j. v čase kedy styk starých rodičov s maloletými deťmi prebiehal riadne bez jej prítomnosti a nie až po začatí tohto súdneho konania. Nemenej dôležitým v tomto prípade je aj skutočnosť, že matka sama v konaní pred súdom verbalizuje záujem na tom, aby sa maloleté deti mohli stretávať so starými rodičmi, avšak uvedené chce realizovať iba v jej prítomnosti. V tomto prípade odvolací súd námietku matky týkajúcu sa jej prítomnosti pri styku nevzhliadol opätovne ako dôvodnú a to jednak s poukazom na vek maloletých detí (10 rokov a 13,5 roka), ale aj s ohľadom na skutočnosť, že matka nikdy v konaní pred súdom netvrdila, že by maloleté deti mali so starými rodičmi nejaký negatívny zážitok, prípadne negatívnu skúsenosť. Skutočnosť, že starí rodičia obviňujú matku z vymysleného konania proti ich synovi, pričom matka sa vyjadreniu starých rodičov bráni spôsobuje nepochybne konflikty medzi starými rodičmi a matkou maloletých detí, a preto prítomnosť matky pri styku by bola kontraproduktívna, a teda v neprospech maloletých detí. Toto antagonistické nastavenie medzi matkou a rodičmi otca by sa premietlo do vzájomných konfliktov pri tomto styku, pričom pre deti by sa potom uvedené stalo nepochybne negatívnym zážitkom, ktorý by určite odmietali. Tak, ako bolo vyššie uvedené, z obsahu spisu vyplýva, že starí rodičia maloletých detí riadne v konaní preukázali, že mali s maloletými deťmi dobrý vzťah do roku 2017, t.j. do času začatia rozvodového konania medzi rodičmi. Následne sa tieto vzťahy v dôsledku rozchodu rodičov vzájomne vyhrtili a matka obmedzila kontakt maloletých detí tak s otcom, ako aj s jeho rodičmi, t.j. so starými rodičmi maloletých detí. Tak, ako už odvolací súd uviedol, záujem maloletých detí na styku so starými rodičmi je daný v tom, že starých rodičov nie je možné zo života maloletých detí vymazať, pre maloleté deti je to ich rodina, blízki príbuzní, a je dôležité v tomto prípade prostredníctvom nariadeného styku upevňovať vzťahy medzi maloletými deťmi a starými rodičmi zo strany otca. Tento záujem maloletých detí vyvodil odvolací súd aj z toho, že súdne konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom trvá niekoľko rokov, v dôsledku čoho dochádza k strate vzájomných väzieb medzi maloletými deťmi a otcom, ak k tomu následne, t.j. sekundárne k strate väzieb aj medzi maloletými deťmi a starými rodičmi, ktorí by inak za bežných okolností, t.j. za riadne určeného styku maloletých detí s otcom tento styk mohli pre seba využiť. Odvolací súd považoval v tomto prípade za potrebné upraviť styk starých rodičov s maloletými deťmi, bez súčinnosti Občianskeho združenia Spoločnosť priateľov detí z detských domov, nakoľko nie je zjavné, k akým zmenám správania a vnímania maloletých detí k starým rodičom by došlo po uplynutí doby troch mesiacov asistovaného styku. V tomto prípade odvolací súd však ani nevzhliadol dôvod na úpravu asistovaného styku maloletých detí so starými rodičmi tak, ako nevzhliadol za dôvodnú prítomnosť matky pri styku. Starí rodičia sa vo vzťahu k maloletým deťom ničím neprevinili, mali spolu dobré vzťahy, z ničoho neboli podozriví, matka nikdy vo vzťahu k starým rodičom nevzniesla žiadnu námietku týkajúcu sa ich starostlivosti. Skutočnosť, že dlhšiu dobu nedochádzalo ku styku starých rodičov s maloletými deťmi nie je možné v tomto prípade vyhodnotiť na ťarchu starých rodičov, nakoľko tak, ako to vyplýva z obsahu spisu súd prvej inštancie sa počas celého súdneho konania snažil zrealizovať asistovaný styk starých rodičov s maloletými deťmi, avšak tento styk sa súdu prvej inštancie nepodarilo zrealizovať z rôznych dôvodov. Jedným z dôvodov bolo nevyhovujúce zariadenie, ktoré namietla matka ako neakreditovaný subjekt, ďalším dôvodom bola zlomenina nohy starej matky, ďalším dôvodom bola pandémia a pandemická situácia, a taktiež nedorozumenie a nedostatočná komunikácia medzi starými rodičmi a matkou týkajúca sa miesta styku s deťmi. V danom prípade tak, ako už odvolací súd uviedol, nie je nutné realizovať asistovaný styk starých rodičov s maloletými deťmi (ani dočasne) len z dôvodu, že maloleté deti dlhší čas starých rodičov nevideli. Maloleté deti si starých rodičov pamätajú

a pri citlivom nadviazaní vzájomných vzťahov sa bude môcť styk starých rodičov s maloletými deťmi realizovať bez tretích osôb. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti asistovaného styku tento styk zmenil tak, že určil rozsah styku maloletých detí so starými rodičmi každú tretiu sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod do 19.00 hod. s výnimkou všetkých prázdnin. Je pravdou, že odvolací súd zúžil starým rodičom rozsah bežného styku iba na sobotu (ani piatok - sobota, tak ako to určil súd prvej inštancie), avšak pri tomto určení zohľadnil skutočnosť, že starí rodičia sú síce blízkymi osobami, avšak v danom prípade tu ešte musí byť ponechaný priestor pre rozhodnutie o úprave styku s rodičom, a preto odvolací súd zvolil menší rozsah bežného styku ako určil súd prvej inštancie. Odvolací súd takpovediac rovnako ako súd prvej inštancie vzhliadol za dôvodné upraviť iba vianočné sviatky a to každý kalendárny rok na deň 26.12. v čase od 09.00 hod do 18.00 hod. Pokiaľ ide o úpravu styku počas prázdnin odvolací súd upravil výlučne letné prázdniny, nakoľko tak, ako bolo už bolo odvolacím súdom povedané, v danom prípade je prioritným vzťahom vzťah detí k obom rodičom, pričom vzťah detí k starým rodičom je až subsidiárnym vzťahom, a preto nebolo dôvodné upravovať tak široký rozsah styku počas každých prázdnin. Uvedené rozhodnutie totiž musí do budúca zohľadňovať rozsah a možnosť úpravy styku detí s tým - ktorým rodičom. Na druhej strane však maloletým deťom treba dopriať aspoň 5 dní v roku stráviť so starými rodičmi, hlavne za situácie, ak starí rodičia o takúto formu starostlivosti o vnúčatá majú záujem, a preto sa aj odvolaciemu súdu javilo byť dôvodné upraviť rozsah styku počas letných prázdnin každý kalendárny rok, avšak iba na 5 dní (nie 7 dní tak, ako určil súd prvej inštancie), t.j. v čase od 01.08. od 09.00 hod do 05.08. do 19.00 hod. K argumentom matky, že maloleté deti nemajú u starých rodičov vytvorené vhodné bytové podmienky, že maloleté deti nikdy u starých rodičov nespali odvolací súd uvádza, že bez ohľadu na to, či maloleté deti u starých rodičov spali alebo nespali je potrebné im dopriať aspoň niekoľkodňový zážitok aj v podobe času stráveného so starými rodičmi, pričom prázdniny sú práve vhodným obdobím na to, aby si starí rodičia s maloletými vnukmi naplánovali výlety a mali príležitosť sa im venovať súvisle 5 dní. Uvedené časové obdobie vzhľadom na dĺžku letných prázdnin - 2 mesiace je primerané a zodpovedajúce vzťahu starých rodičov s maloletými vnukmi. Pokiaľ ide o námietky matky týkajúce sa bytových pomerov starých rodičov tieto boli vyvrátené v rámci konania tvrdeniami starých rodičov, tvrdeniami otca, a preto len samotné tvrdenia matky o nevhodnosti bytových pomerov starých rodičov v danom prípade nepovažuje odvolací súd za dostatočné k tomu, aby vyhodnotil bytové podmienky starých rodičov ako nevhodné. Kolízny opatrovník má kedykoľvek možnosť dohodnúť si so starými rodičmi prešetrovanie pomerov (aj mimo súdneho konania) a za týchto okolností môže aj sám resp. na podnet zistiť podmienky bývania starých rodičov, pri ktorých však odvolací súd predpokladá, že sú štandardnými podmienkami bývania bežných ľudí. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd vzhliadol za dôvodné čiastočne vyhovieť odvolaniu matky, t.j. v rozsahu bežného styku určiť iba 1 deň v mesiaci od 09.00 hod. do 19.00 hod., s výnimkou všetkých prázdnin, taktiež odvolací súd skrátil obdobie styku maloletých detí počas letných prázdnin a počas jarých, jesenných, zimných, (polročných) a veľkonočných prázdnin nevzliadol za dôvodné styk starých rodičov s maloletými deťmi upraviť, a preto návrh starých rodičov v tejto časti ako nedôvodný zamietol, nakoľko má za to, že v tomto prípade musí zostať priestor pre úpravu styku rodičov, ktorý odvolací súd považuje za prioritný. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti čiastočne zmenil, bez potreby zopakovať dokazovanie, respektíve doplniť dokazovanie vo veci, nakoľko vychádzal zo skutočného stavu riadne zisteného súdom prvej inštancie (§ 388 CSP).

Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po

výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 422 Ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 421 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).